

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ (ฝ่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ยุทธศาสตร์ ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโตจากภายใน

แผนงาน ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมหลัก สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลผลิตย่อย เกษตรกรได้รับการถ่ายทอด

1. หลักการและเหตุผล :

ตามที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรทั่วประเทศ พระราชทานพระราชดำริ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 4,600 โครงการ ครอบคลุมสาขาการพัฒนาต่างๆ พระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้ทรงปฏิบัติมาเป็นศาสตร์พระราชาก็จะต้องสืบสาน รักษา ต่อยอด ให้อยู่คู่ประเทศไทยตลอดไป

กรมปศุสัตว์น้อมนำศาสตร์พระราชามา ไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาประเทศด้านปศุสัตว์ พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนตามพระราชปณิธาน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิจัยทดสอบงานด้านปศุสัตว์ และหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้นๆ แล้วเผยแพร่สู่เกษตรกร
2. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในเกษตรกรและโรงเรียน เป็นอาหารโปรตีน อาชีพ รายได้
3. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ศาสตร์พระราชามา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสาน รักษา ต่อยอด ในการพัฒนาประเทศ

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/ โครงการ

- จำนวนเกษตรกรและโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาความรู้
- เกษตรกรและนักเรียนมีอาหารโปรตีนบริโภค ลดค่าใช้จ่าย มีสุขภาพแข็งแรง ผลผลิตที่เหลือจากบริโภคจำหน่ายเป็นรายได้

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/ โครงการ

- เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เกษตรกรและโรงเรียนได้รับความรู้และนำไปใช้ประกอบอาชีพ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ(KPI)

1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับส่งเสริมและพัฒนาด้านการปศุสัตว์ จำนวน 3,500 ราย
2. จำนวนโรงเรียนที่ได้รับส่งเสริมและพัฒนาด้านการปศุสัตว์ จำนวน 500 โรงเรียน

6. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

6. วิธีการดำเนินงาน

6.1 กิจกรรมศึกษาวิจัยด้านปศุสัตว์

พื้นที่ดำเนินการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ 6 ศูนย์

แนวทางการดำเนินงาน

1. ผู้วิจัย/ คณะผู้วิจัย ศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ เสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา รายละเอียดตามแบบการเสนอโครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (แบบ ว-1ด) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่รับผิดชอบ เพื่อเสนอที่ประชุมคณะทำงานพิจารณา
2. สนง.ปศจ.จัดประชุมพิจารณาโครงการวิจัย สรุป นำเสนอกรมปศุสัตว์และศูนย์ศึกษาฯ เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการและขอสนับสนุนงบประมาณ
3. ดำเนินการและรายงานผลการศึกษาวิจัยให้คณะทำงานทราบเป็นระยะ และสรุปเมื่อสิ้นสุดโครงการ
4. ผลการศึกษาวิจัยที่เสร็จเรียบร้อย

6.2 กิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์

พื้นที่ดำเนินการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา 6 แห่ง และโครงการที่มีกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์

แนวทางการดำเนินงาน

1. ทำการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น (พันธุ์สัตว์, โรงเรือน, อุปกรณ์, อาหาร, การจัดการเลี้ยงดู และการดูแลสุขภาพสัตว์)
2. ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรฐาน เสนอรูปแบบที่เป็นตัวอย่างของเกษตรกรรายย่อย บันทึกข้อมูลการทำกิจกรรมและบัญชีฟาร์ม สาธิตเป็นตัวอย่างที่ดีของเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้
3. จัดทำบอร์ดข้อมูลหรือเอกสารเผยแพร่ แสดงข้อมูลความรู้ในการปฏิบัติ การลงทุนและผลตอบแทน เพื่อให้ผู้เข้าชมโครงการเข้าใจได้ง่าย
4. ผลิตลูกสัตว์ให้ได้จำนวนตามเป้าหมายที่กำหนด นำออกส่งเสริมเผยแพร่โดยหลีกเลี่ยงการให้ฟรี ควรจำหน่ายส่งเงินรายได้เข้าศูนย์ศึกษาฯ ส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน หรือกำหนดเงื่อนไขการขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น หรือสร้างกองทุนกลุ่มเพื่อทำประโยชน์ต่อชุมชนต่อไป

6.3 กิจกรรมฝึกอบรม

บุคคลเป้าหมาย

- เกษตรกรในพื้นที่โครงการ

หลักสูตรการฝึกอบรม (เกษตรกร)

1.1 ความรู้พื้นฐานเรื่องการเลี้ยงสัตว์

เนื้อหาวิชา ชี้แจงโครงการ/แผนการดำเนินงานปี 2562 ให้ความรู้เบื้องต้นด้านการเลี้ยงสัตว์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วม ให้ความรู้เบื้องต้นด้านการจัดการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรค ขยายพันธุ์ จัดการผลผลิต การบันทึกข้อมูล บัญชีฟาร์ม และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึก

วิธีการฝึกอบรม บรรยาย สาธิต ดูงาน

ระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน

งบประมาณต่อราย ค่าเบี้ยเลี้ยงเกษตรกร 100 บาท

(2) ครูและนักเรียนในโรงเรียน

- โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

- ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปศุสัตว์ นักเรียน โรงเรียนละ 30 คน

เนื้อหาวิชา ชี้แจงโครงการ/แผนการดำเนินงานปี 2562 ให้ความรู้เบื้องต้นด้านการจัดการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรค การขยายพันธุ์ จัดการผลผลิต การบันทึกข้อมูล บัญชีฟาร์ม และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึก ให้คำแนะนำการจัดตั้งกองทุนเลี้ยงสัตว์ของ ร.ร.

วิธีการฝึกอบรม บรรยายสาธิตดูงาน เวลาฝึกอบรม 1 - 3 วัน งบประมาณ ร.ร.ละ 1,000 บาท ศศช. ละ 500 บาท

หน่วยงานดำเนินการฝึกอบรม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่รับผิดชอบ

การประเมินผลการฝึกอบรม ประเมินความรู้ก่อนและหลังฝึกอบรมของเกษตรกร ครูและนักเรียน และสรุปผลการฝึกอบรมรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบภายใน 15 วัน หลังการฝึกอบรมเสร็จ

6.4 กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร

(1) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมแพะรายละ 2 ตัว เพศผู้ หรือเพศเมีย - สนับสนุนอาหารแพะ - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์แพะจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกแพะอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น เท่ากับจำนวนที่ได้รับ

(2) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมสุกรรายละ 2 ตัว เพศผู้ หรือเพศเมีย - สนับสนุนอาหารสุกร - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สุกรจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสุกรอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น เท่ากับจำนวนที่ได้รับ

(3) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
ส่งเสริมไก่พื้นเมืองรายละ 5 ตัว เพศผู้ 1 เพศเมีย 4 ตัว - สนับสนุนอาหารสัตว์ปีกตัวละ 30 ก.ก. โดยเป็นอาหารสัตว์ที่ผลิตจากวัตถุดิบในท้องถิ่นของเกษตรกร - ค่าเวชภัณฑ์	- ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สัตว์ปีกจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสัตว์ปีก เพื่อขยายพันธุ์สำหรับบริโภคในครัวเรือนหรือจำหน่ายเป็นรายได้ไม่ต่ำกว่า 50 ตัว

(4) กองทุนอาหารสัตว์

เพื่อช่วยให้เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและขาดแคลนอาหารสัตว์ มีอาหารให้สัตว์กิน โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาจัดทำอาหารสัตว์อย่างง่าย และบางพื้นที่เกษตรกรมีการเลี้ยงสัตว์หนาแน่น กองทุนอาหารสัตว์ช่วยลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none">- ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มจัดทำอาหารสัตว์ใช้เองโดยใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีในท้องถิ่น- อบรมให้ความรู้การทำอาหารสัตว์อย่างง่ายสูตรของสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ สนับสนุนวัตถุดิบอาหารสัตว์กลุ่มละ 600 ก.ก. 10,000 บาท- อุปกรณ์การจัดทำอาหารสัตว์ 1,000 บาท	<ul style="list-style-type: none">- เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ สุกร สัตว์ปีก โค แล้วรวมกลุ่มๆ ละ 10 ราย- กลุ่มเกษตรกรฝึกปฏิบัติการทำอาหารสัตว์- จำหน่ายอาหารสัตว์ จัดทำบัญชี เงินที่ได้จัดตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม

(5) กองทุนยาสัตว์

เพื่อช่วยเกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับโอกาสในการป้องกันโรคระบาดสัตว์ การรักษาพยาบาลสัตว์ป่วยให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น ลดค่าใช้จ่ายและความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร ทำให้มีอาหารบริโภคลดรายจ่ายหรือจำหน่ายเป็นรายได้เพิ่มในครัวเรือน โดยสนับสนุนเวชภัณฑ์ ยาสัตว์ที่จำเป็นไว้ใช้สำหรับการป้องกันและรักษาพยาบาลสัตว์เบื้องต้นในหมู่บ้าน มีการฝึกอบรมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ยาสัตว์ เวชภัณฑ์ที่จำเป็น ให้แก่สมาชิกกลุ่มโดยมีอาสาปศุสัตว์ประจำหมู่บ้านเป็นที่ปรึกษา หรือช่วยดูแล อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรคสัตว์ที่ถูกต้อง

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none">- ค่าวัคซีน เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลสัตว์ 10,000 บาท ต่อแห่ง	<ul style="list-style-type: none">- ให้เกษตรกรรวมกลุ่มๆ ละ 10 ราย- อบรมความรู้เกี่ยวกับยา การใช้ยา และการป้องกันโรคสัตว์เบื้องต้น- จำหน่ายยาสัตว์ จัดทำบัญชี เงินที่ได้จัดตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม

6.5 กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

1. โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ 35 โรงเรียน (อ่าวคุ้งกระเบน 3 ร.ร. โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ 4 ร.ร. ด่านซ้าย จ.เลย 10 ร.ร. รัชชาน้ำ จ.แม่ฮ่องสอน 4 ร.ร. ห้วยทราย 4 ร.ร. พิกุลทอง 10 ร.ร.)
2. ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่รับผิดชอบประสานงานกับโรงเรียน แจกแผนการดำเนินงานให้โรงเรียน (ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบทราบ) วางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ดังนี้
 - (1) ตรวจสอบสภาพโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเหมาะสม
 - (2) กำหนดช่วงการสนับสนุน วันส่งมอบพันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ ความต้องการเวชภัณฑ์
 - (3) จัดทำแผนการตรวจเยี่ยมติดตามงาน
 - (4) ถ้าจำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินงาน ให้อยู่ในวงเงินที่แต่ละโรงเรียนได้รับหรืองบประมาณที่จังหวัดได้รับ โดยต้องไม่กระทบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานโครงการ

6.6 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/ปศุสัตว์เขต/ศูนย์ฯ/สถานีฯ/ด่านฯ)

หน่วยปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้น 92 หน่วยงาน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 55 จังหวัด , สำนักงานปศุสัตว์เขต 1-9 , ศูนย์/สถานี สังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ 15 หน่วยงาน

ศูนย์/สถานี สังกัดสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ 8 หน่วยงาน , ศวพ. 1 หน่วยงาน ,ศวป. 4 หน่วยงาน

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

